

۱- به چند گروه تقسیم شوید. محصولی مانند نان را در نظر بگیرید. هر گروه یکی از مراحل را انتخاب کند: مرحله اول تولید (کشت گندم، برداشت گندم، تولید آرد، پختن نان) مرحله دوم توزیع یا فروش نان و مرحله سوم مصرف نان. هر گروه بگوید که چه راه‌هایی برای بالا بردن بهره‌وری در آن مرحله وجود دارد. در مرحله اول مواردی مانند کشاورزی مکانیزه با استفاده از روش‌های صحیح و با آبیاری قطره‌ای و درو توسط کمباین و در تولیدی استفاده از کارخانه‌های صنعتی و در پخت نان آموزش نانوایان با نحوه صحیح پخت نان می‌توان اشاره کرد. در مرحله دوم می‌توان با آموزش از طریق رسانه‌ها مردم را به آگاهی رساند که به میزان مصرف خرید کنند در مرحله مصرف هم روش‌های صحیح نگهداری از نان مانند قرار دادن در فریزر و نگاه داشتن نان در کیسه‌های پلاستیکی می‌تواند به بهره‌وری کمک کند.

۲- به نظر شما، اگر میزان هزینه‌های تولید (نهاده‌ها) را افزایش دهیم و به همان اندازه میزان تولید افزایش یابد، باز هم می‌توانیم ادعا کنیم بهره‌وری اتفاق افتاده است؟ خیر، زیرا بهره‌وری زمانی اتفاق می‌افتد که کیفیت نیز افزایش پیدا کند و در مرحله فرآیند بهره‌وری انجام شود یعنی روش‌های تولید و توزیع نیز باید اصلاح شود.

۳- آیا در محل زندگی شما مراکز خریدی وجود دارند که بتوان گفت موجب عرضه بهتر کالا یا خدمات شده‌اند و بهره‌وری در توزیع را بالا برده‌اند؟ درباره آنها توضیح دهید. با توجه به محل سکونت دانش آموزان متفاوت است ولی فروشگاه‌های زنجیره‌ای یکی از مهم‌ترین مراکزی هستند که موجب بهره‌وری شده‌اند زیرا در آنها بسیاری از اجناس را می‌توان تهیه کرد و یا ایجاد میادین میوه و تره‌بار توسط شهرداری‌ها که فاصله تولید و مصرف را کاهش داده است و به جای این که افراد به چندین مغازه بروند به یک محل می‌روند و مایحتاج روزانه و یا ماهانه خود را تهیه می‌کنند.

۴- چه کارهایی می‌توان انجام داد تا هزینه‌های آب، برق و گاز مدرسه شما (در عین تأمین نیازهای لازم دانش آموزان) کاهش یابد. استفاده از لامپ‌های کم مصرف، خاموش کردن سیستم روشنایی و سرمایشی بعد از تعطیلی کلاس‌ها، استفاده از آبیاری قطره‌ای برای آبیاری باغچه‌ها، برای نظافت حیاط مدرسه بجای آب از جارو استفاده شود، کنترل شیرهای آب و جلوگیری از چکه کردن، عایق بندی لوله‌های آب گرم، نصب کولرها در سایه و جلوگیری از نشت آب کولرها، گردگیری لامپ‌های روشنایی (لامپ‌های غبار گرفته نور کمتری دارند)، گذاشتن ورقه آلومینیوم پشت رادیاتورهای شوفاژ تا حرارت را به طرف اتاق منعکس کند، استفاده از نوار درزگیر برای پنجره‌ها، الزام دانش آموزان به آوردن لیوان و بطری آب (خوردن آب با دست مقدار زیادی آب را هدر می‌دهد)، تعمیر شیشه‌های شکسته، گذاشتن مأمور جهت خاموش کردن لامپ‌ها در ساعات تفریح، خاموش نمودن رایانه‌های دفتر آموزشگاه در مواقعی که از آنها استفاده نمی‌شود، تنظیم درجه حرارت مناسب (۲۶ درجه).

۵- مسعود و پسر عمویش با هم به مسافرت رفته و در مهمان‌سرای اقامت داشتند. یک روز برای گردش در شهر از مهمان‌سرا بیرون رفتند. هنوز چند قدمی بیشتر از آن جا دور نشده بودند که مسعود گفت: «فراموش کردم لامپ‌ها و کولر (خنک‌کن) اتاق را خاموش کنم. باید برگردم و این کار را انجام دهم.» ولی پسر عمویش گفت: «لازم نیست. ما برای اقامتمان و چیزهایی که مصرف می‌کنیم به صاحب مهمان‌سرا پول می‌دهیم.» شما کدام نظر را درست می‌دانید؟ چرا؟ نظر مسعود، هر چند آنها هزینه هتل را پرداخت می‌کنند اما به هر حال انرژی یک کشور در حال هدر رفتن است چه مسعود و چه پسر عمویش هزینه آن را بپردازند و یا صاحب هتل، اسراف در مصرف مانع از بهره‌وری و موجب خرابی و تحمیل هزینه‌های زیاد می‌شود. هزینه تولید و توزیع نیروی برق و همچنین نگهداری از تجهیزات بسیار سنگین است در صورتی که با بهره‌وری درست می‌توان حتی برق را صادر کرد و موجب درآمد بیشتر برای کشور شد.

۶- کاربرگه شماره (۱۸) را با همفکری یکدیگر در کلاس انجام دهید. (جواب بر عهده دانش آموزان)

۷- همفکری کنید و بگویید شما دانش آموزان از چه راههایی می توانید به تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی در کشور کمک کنید. دست کم سه راه پیشنهاد کنید.

خرید کالاهای داخلی - نگهداری درست امکانات موجود مدرسه - درست و با انگیزه درس خواندن جهت کمک به آینده کشور - آموزش نیروهای خلاق و توانمند جهت تولید کالاها و صادرات به کشورهای دیگر استفاده از تولیدات داخلی - صرفه جویی در مصرف لوازم التحریر - بازیافت کاغذ های باطله.

تهیه کننده:

علی ندافی

"دبیر مطالعات منطقه ۳ تهران"

اردیبهشت ماه ۱۴۰۲

@Motalat909